

● VÄHE KASUTATUD RAJATIS

Kaitseliidul on Kiltsi lennuväljaga suured plaanid

Kiltsi lennuvälja haldaval kaitseliidu Lääne maleval on selle kohaga suured plaanid – malevapealik Jaanus Tuuliku sõnul võiks sinna tulla tasemel õppekeskus, aga kaugemas tulevikus miks mitte ka lennuväli, mis teenindaks militaarlennukite kõrval tsiviillennukeidki.

KAIRE REILJAN

kaire@le.ee

„Lennuväli tuleb korda teha, see on sada protsenti kindel,” ütles selle aasta alguses ametisse astunud malevapealik Tuulik, kellele Kiltsi lennuvälja arendamine on saanud üheks peamiseks eesmärgiks.

Tuuliku sõnul on lennuväli viimastel aastakümnetel olnud suhteliselt vähe kasutatud. „Mõistlik oleks sellega midagi peale hakata,” ütles ta.

Pealiku sõnul on praegu kaks tähtsat asja lennuväljale uue lasketiiru ehitamine ja lennura ja rekonstrueerimine. Esimesega neist on juba alustatud.

Praegu lennuväljal olev sajameeetrine lasketiir ei rahulda Tuuliku sõnul kaitseliitlaste vajadusi ega vasta ka nõuetele. „Automaadiga laskmiseks on vaja 300–400 meetrit,” ütles ta.

Lääne maleval on küll korralik 300meetrine lasketiir Piirsalu endises raketibaasis, kuid erinevalt kaitseväest kasutavad kaitseliitlased seda vähe. „Haapsalust Piirsallu on umbes 45 kilomeetrit – sinna sõitmine võtab palju aega ja ka palju rahalist ressurssi,” põhjendas malevapealik.

Tänapäevane lasketiir

Kiltsi lennuväljale on Lääne maleval kavas ehitada tänapäevane kompleksne rajatis, kus oleks 300meetrine lasketiir, liikuvate märkide lasketiir ning jahimeestele ja politseile mõeldud taktikaline lasketiir. „Jahimeestele ja hilaskmise kõrval oskama lasta ka liikuvaid märke: „Sest vaenlane ei seisa ju paigal.”

Ta lisas, et kaitseliitlane või politseinik peavad seisva märgi laskmise kõrval oskama lasta ka liikuvaid märke: „Sest vaenlane ei seisa ju paigal.”

Uus lasketiir tuleb olemasolevaga võrreldes kaugemale metsa. „Möödistuste andmeil peaks müra sellega vähenema,” ütles Tuulik.

Ta lisas, et kui olemasolev lasketiir on ohualaga tiir, siis uus tuleb ohualata, mis tähendab, et ükski välja lastud kuul hulkuma ei pääse. Pealiku sõnul tagavad selle praegusest kõrgemad vallid. Tagavall tuleb 12–13 meetri kõrgune, millele omakorda paigaldatakse metallist kuulipüüdurid.

Kooskõlastused tiiru rajamise alustamiseks ja selle asukohas metsa maha võtmiseks on olemas, samuti eskiisprojekt. Kohe on algamas projekteerimine,

Kaitseliidu Lääne maleva pealik Jaanus Tuulik Kiltsi lennuväljal lasketiiru valliiks mõeldud täitematerjali kuhja kõrval.

KAIRE REILJAN

mis võib pealiku hinnangul aega võtta paar kuud.

Raha lasketiiru ehitamiseks Lääne maleval veel ei ole. „Kuna tulime oma soovidega välja alles selle aasta alguses, aga riigikaitse tehakse plaanid kümme aastat ette, siis riik ei ole sellele praegu raha planeerinud,” ütles Tuulik.

Seniste lasketiirude ehitamine on maksnud keskmiselt 600 000 eurot. „Aga meie tahame paremat, kaasaegsemat ja multifunktsionaalsemat,” ütles pealik.

Tuuliku sõnul on kaitseliitlaste vabatahtlikkuse korras juba palju tööd ära teinud. Näiteks on nende initsiatiivil ja keskkonnamatei loal sõlmitud OÜ Rannavasi Ehitusega kokkulepe, et Haapsalu tänavaremontide käigus välja kaevatud pinnas veetakse lennuväljale ja kasutatakse täitematerjalina lasketiiru ehitamisel.

„See on win-win [mõlemad võidavad – ingl k] olukord. Ehitaja, kellel on vaja see ära viia, saab

odavamalt, meie saame tasuta materjali, mida muidu oleksime pidanud ostma,” rääkis Tuulik. Ta lisas, et praeguseks on täitematerjali lennuväljale veetud juba 100 000 eurot eest ja kaks korda nii palju peaks veel tulema.

Tuuliku sõnul on lasketiiru ehitamisest teadlikud kaitseliidu ülem, kaitseväge juhataja ja kaitseminister. „Olen juhtkonnale kogu aeg öelnud, et meie malev sellest soovist ei loobu. Tee me selle tiiru enda poolt nii valmis, kui vähegi suudame,” ütles ta ja lisas, et kui tiirus ei õnnestu lasta järgmise aasta lõpuks, saab seda teha ülejäärgmise aasta lõpuks.

Lennuväli ja õppekeskus

Lasketiiru rajamise kõrval on päevakorras lennura rekonstrueerimine. Olemasoleval lennurajal, mis on plaatide vajumise tõttu ebatasaseks muutunud, saavad lennukid küll maanduda,

aga mitte kõik. „Lennuraja rekonstrueerimine annaks võimaluse sõjalennukitel siin maanduda ja miks mitte tulevikus ka tsiviillennukitel, sest ega siis sõda saa igavesti kesta,” ütles Tuulik.

Malevapealik tunnistas, et tal puudub praegu veel selge ettekujutus, kuidas sõja- ja tsiviillennuväli koos võiksid eksisteerida, kuid ideena see talle meeldib.

„Vaadates, kuidas õhuliiklus areneb, siis võibolla aasta-kahe pärast on täiesti normaalne lennata siit drooniga näiteks Hiiumaale,” ütles ta ja lisas, et Eestis juba arendatakse droone, mis suudavad 500 kilo veda. „Kui siit veel edasi minna, siis võibolla järgmiseks ongi droon, mis võtab kümme inimest peale ja viib sul kiiresti kohale.”

Tuuliku sõnul võiks Kiltsi lennuväljast saada tulevikus korralik õppekeskus, kus oleks lühikese ajaga võimalik välja õpetada suurem üksus. „Minu visioon on, et üksus tu-

leb väljaõpetamata sisse ja läheb väljaõpetatuna välja,” rääkis ta. Keskuses oleks lisaks lasketiirule taktikaliste harjutuste ala ning samuti ööbimis- ja pesemisvõimalused.

Tuuliku sõnul saab praegu Kiltsis välja õpetada jao või rühma jagu inimesi, kuid õppekeskuse võimekus oleks kompanii või pataljon.

Muud tegevused koomale

Õppekeskuse arendamine tähendab kõikvõimalike muude tsiviiltegevuste koomale tõmbamist. Lääne malev on juba paigaldanud sissesõiduteede ette tõkkepuid, et loata lennuväljale ei pääseks.

Malevapealiku sõnul toovad kõikvõimalikud üritused malevale küll tulu, mida saab kasutada näiteks varustuse ostmiseks, aga samas kulub taotluste menetluseks staabis ebaproportsionaalselt palju aega ja see segab põhiülesande täitmist.

Kolm-neli suuremat kiirendusvõistlust aastas Tuuliku sõnul ilmselt esialgu jäävad, sest sellega teenib Lääne malev arvestatava summa. Pealegi on kiirendusvõistluste korraldajad aidanud lennurada korras hoida.

Näiteks õppesõidu tahab malevapealik lennuväljal aga lõpetada. Üks põhjus on tema sõnul julgeolek. „Kaitseväge käib meil siin pidevalt õppustel ja tahab, et samal ajal ei oleks lennuväljal kõrvalisi isikuid. Siis peame jälle vaatama, kas saame õppesõiduauto lennuväljale lubada või mitte. Sellise kontrollimise ja korraldamise jaoks peaks meil olema eraldi inime-

ne,” selgitas ta. Tuuliku sõnul on ta enamiku Haapsalus tegutsevate autokoolide esindajatega kokku saanud ja hoiatanud, et järgmisest aastast ilmselt lennuväljal enam õppesõitu teha ei saa. „Kokkuvõttes on sellest aru saadud,” kin-nitas ta.

● JUHTKIRI

Kohe näha, et valimiste aasta

Eelneval kahel aastal pole Haapsalu linn oma reservfondi peaaegu puutunudki. Kui välja jätta vehklejale Nelli Differtile ja tema treenerile Helen Nelis-Naukasele sportlike saavutuste eest makstud preemia, samuti vehklejatele antud toetusraha olümpiamängudeks valmistumiseks ning Umani linnale kingitud tuletõrjeautos ostmises osalemine, pole fondist kulutusi tehtud.

See on ka loogiline ja mõistlik lähenemine. Reservfond on, nagu nimigi ütleb, reserv, mille kallale minnakse siis, kui tavamajandamiseks ette nähtud eelarvega välja ei tule või pole erakordseid kulutusi sinna võimalik planeerida. Ei saa ju ette näha sportlaste saavutusi – loota ja uskuda neisse võib, aga eelarvesse juba ette nende premeerimiseks summasid kirjutada on siiski riskantne.

Sel aastal on aga Haapsalu heldelt maksnud reservfondist kulutusi, mis oleks võinud sisalduda tavaelarves. Nagu investeringud bussiootepaviljoni, küttesüsteemi, välisustesse ja tantsuplatsi, kirikuaia heakorratööd ja kuurordi juubeli toetamine. Jah, ehk mõni neist kulutustest oli tõesti ootamatu ja sundis küünitama kätt mustadeks päevadeks mõeldud hoiupõrsa järele. Ning eks need kõik olid vajalikud ja põhjendatud kulutused, selles Lääne Elu ei kahtlegi. Aga suure osa neist saanuks eelarvesse planeerida.

Opositsioon võiks volikogus lisaelarve arutamisel ikkagi neile reservfondi kulutustele rohkem tähelepanu pöörata. Selline hoiupõrsast raha ammutamine ja siia-sinna kulutamine jätab paratamatult mulje, et mõnes piirkonnas üritatakse poolehoidu võita. On ju valimiste aasta.

● TEISED LEHED

Ise tekitame probleemi ja siis uhkelt lahendame

POSTIMEES. Valitsus on oma rabistamisega ise loonud olukorra, kus ei ettevõtjail ega tavainimestel pole kindlust tuleviku suhtes, kirjutab Postimehes Bigbanki peaökonomist Raul Eamets. Raamatutõde on see, et erasektor tahab tegutsemiseks õiguskindlust. Lepitakse kokku mingid reeglid ja kehtestatakse mingid maksud. Need maksud võivad olla ettevõtjatele halvad, reeglid absurdsed, aga ettevõtjad on arukad ja kohanemisvõimelised. Üldjuhul suudavad nad alati oma tegevuse kohandada muutunud keskkonnale. Sellepärast nad ongi edukad. Ka halvad reeglid on reeglid ja kui usume, et neid lähitulevikus ei muudeta, siis saame oma elu nende järgi sättida.

Võtame automaksu. Algul öeldi selgelt välja, et soodustusi teha ei saa. Edasi hakati rääkima, et lastega peredele on siiski vaja soodustusi. Millalgi tõsteti lauale teema, et äkki peaks selle maksu hoopis tühistama.

Ausalt öeldes ei taha olla automüüjate nahas. Kui aasta alguses oli automüük peaaegu olematu, siis kevade jooksul hakkas asi vaikselt paremaks minema ja siis tuli uudis võimalikust maksu tühistamisest. Kellel vähegi oma rahast kahju, pani autoostuplaani ootele.

Paradoks on, et autoostu mõjutab rohkem ilmselt registreerimistasu, selle ärajätmisest ei ole keegi valju häälega rääkinud. Inimesed eeldavad vaikimisi, et registreerimistasu ja automaks on ühes komplektis. Kohaneti uute tingimustega, viriseti, aga maksti ära ning nüüd ollakse jälle segaduses, et mis siis edasi saab.

Omaette teema on, kuidas valitsuse töövõiduna raporteeritakse seda, et eelarve parem täitumine võimaldab makse alandada. See tähendab äraseletatuna, et kavandatud maksutõusud võivad äkki hoopis ära jääda. Kokkuvõttes: ise tekitame probleemi ja siis asume seda uhkelt lahendama.

Kui majanduspoliitikat sellisel viisil ellu viiakse ja kommunikeeritakse, on väga keeruline eeldada, et ettevõtetes ja inimestes tekiks usaldus- ja kindlustunne, tõdeb Eamets.

● LAUSELAEN

„Haapsalu on toode, mis suvel müüb ennast ise.”

Haapsalu Hestia hotelli juht **Lauri Teorein**. Lääne Elu, 13. september

Kuidas töö, nõnda palk

Minu põlvkonna inimesed mäletavad veel huumorinäitlejate paari Ita Everit ja Eino Baskinit legendaarses „Reklaamiklubis” meid keset stagnaaegset trööstitut olemist natukenegi rõõmustamas. Üks nali on meelde jäänud sõnamänguga sõna „palk” ümber. Et palki võib igaüks tõsta, aga katsu sa palka tõsta.

Kuigi isiklikult ei meenu- ta ma seda aega positiivselt, oli mu palk seevastu suhteliselt kõrge. Seda just seetõttu, et tegin tükitööd – kuidas rügasid, selline oli ka palk. See oli siinsamas Haapsalus vanas pimedate ettevõttes, mida küll enam ammu pole.

Paljusid asju enam pole ja arvata võib, et tükitöödki on vähemaks jäänud. Palk lepitakse kokku töövestluseel ja see pole reeglina avalik. Muidugi on neid, keda väga huvitab teiste inimeste kontole laekuv palgasumma, aga tegelikult pole selline huvi viisakas.

Nüüd soovib Euroopa Liit hakata kuidagimoodi palkade saladusastet vähendama. See on majanduse seisukohast üsna ebapraktiline. Töötajate usinust ja soovi rohkem teenida ei tohiks kuidagi pärssida.

JAANUS RIIMETS
8888nduse
üliõpilane

Palga suurus peaks olema saladusega kaitstud.

Siin on isegi erinevus pangasaladusega, mida võib näiteks uurimisasutustele teatud olukordades avaldada, kui laekumised on ebaseaduslikud. Aga see, kui palju inimene teenib, olgu ta siis kes tahes, on palgamaksja ja -saaja omavaheline asi.

Kas kontole laekub igal kuul neljakohaline või minugi poolest kas või seitsmekohaline summa, ei puutu kellessegi teisesse. Peaasi muidugi, et maksud oleksid makstud, ses osas ei tohi olla mingit varjamist.

Vahest me ei mõtle iga kord, kui räägime teiste palkadest. Mida suurem on kellegi palk, seda suurem on ka ühiskonnale tulev summa maksudena. Miljon eurot palka annab pensioni enam kui paarisajale pensionä-

rile, tuhat eurot palka aga isegi mitte ühele. Nii lihtne see ongi.

Kadedus paremini teenivate inimeste suhtes ei vii kuhugi. Töökus ja tarmukus peab jälle au sisse toetama.

Astmelise tulumaksu asemel võiks kunagi tulevikus kaaluda sellist maksusüsteemi, mis soodustaks just enam teenimist. Seda ei tohiks muidugi teha nii, et lihtsalt vähendame jõukamate maksukoormust, vaid eesmärk peaks olema suunata inimesi enam teenima.

Meie ressursid on piiratud, aga neid tuleb kasutada efektiivselt. Kõige suuremat efekti annab tarmukalt töötav inimene. Ja ta ei peaks kartma, et kadedad naabrid lähemal või kaugemal hakkaksid torpedeerima tema saavutusi.

Püüdkem üheskoos palgatõstmisi soodustada.

● KOMMENTAAR

Peamiselt tõstsid hindu kallinenud toit ja elekter

Teises kvartalis aeglustus palgakasv parandatud andmete järgi 5,9 protsendini. Keskmise palga kasvu aeglustas kõige rohkem avalik sektor – tervishoiu ja hariduse tegevusalal suurenes palk varasemast aeglase- malt.

Tervishoiu mõjutas palgakasvu uue kollektiivleppe jõustumine, mis nägi ette, et tunnipalk suureneb vähem kui eelnevatel aastatel. Hariduses aga oli õpetajate palgatõus seekord tagasihoidlik. Võrreldes 2021. aasta teise kvartaliga on keskmine palk kasvanud avalikus ja erasektoris umbes ühepalju: riigi haldusalas 44, kohaliku omavalitsuse haldusalas 42, Eesti omanikega ettevõ-

ORSOLYA SOOSAAR
Eesti Panga
ökonomist

tetes 45 ja välisomanikega ettevõtetes 44 protsenti.

Veidi pikemat trendi vaadates on aeglasem palgakasv kooskõlas sellega, et Eesti majanduse pikale langusele on järgnenud vinduv taastumine ja tööturul on olnud keskmisest rohkem tööotsijaid.

Majanduslanguse ajal suurenes palgatulu osakaal tulus, mida kogu majanduses teeniti. Majanduse taastudes võib oodata, et Eesti majandus hakkab kiiremini kasvama kui palgatulu ja ettevõtete kasumid taastuvad.

Kooskõlas majanduse endiselt nõrga seisuga on ka tööturu olukord

keskmisest kehvem – tööpuudus ulatus teises kvartalis 7,8 protsendini ja hõive langes edasi.

Kuid juba pikemat aega on andmetes näha olnud tööturu stabiiliseerumisele viitavaid märke: registreeritud töötute arv on laugel kahanemistrendil, hõive määra langus pidurdub ning tööstuses ja ehituses on paranenud ettevõtete ootused.

Prognoosi järgi on hõive kasv ja töötuse vähenemine edaspidi siiski aeglased, sest majanduslanguse ajal hoidusid ettevõtted töökohti koondamast tootmise kahanemisega samal määral. See tähendab, et esialgu on ruumi tootmist suurendada ilma lisatööjõuta.

● TÄNAVAKÜSITLUS

Kas teil on juba hoidised tehtud?

TANJA

Ei ole veel. Teen näiteks maasikamoosi, õunamoosi, arooniasiiuripit, rabarbrisiiuripit ja siis sellist asja, mida nimetan plögaks. Selles on tomatid ja muu ehk selline letšo moodi asi. Teen natuke endale ning lastele ja lastelastele. Toorainest mõne asja ostan, aga mul on väike põllulapp ka. Sealt saan arooniaid. Õunu saan sõprade käest. Maasikad muidugi ostan.

CARMEN

Kõrvitsat on tehtud, letšot ja kurke ka. Tooraine on vanemate kasvataud. Hoidiseid teen üsna palju – nii, et pere toidulaud on kaetud.

REIN

Ei. Enam pole mitu aastat teinud. Kunagi sai tehtud, aga enam ei tee. Olen nüüd üksi. Enne oli lähedasi siin, nüüd elavad nad välismaal. Üksinda ei viitsi teha.

AIME

Natuke teen ikka hoidiseid. Seen, kurke ja tomateid enda tarbeks. Tooraine saan naabritelt, metsast või mõnikord poest – kust iganes.

ALJA

Kui teen, siis ainult mustasõstramoosi. Palju ei tee, sest meil on väga väikesed põõsad ja sealt palju ei saa marju. Mu pojapoja tütar sõi sel aastal ka hoolega marju. Talle meeldisid need nii väga.

REIGO

Mina ise hoidiseid ei tee. Peres tehakse küll. Seen, kurke ja praktiliselt kõike, mis aias kasvab. Purke on ikka kümnetes.

MARGIT

Keetsin eile õunamoosi. Maitsev ja hea. Tooraine tuli tütre aiat. Palju ma moosi ei tee, sest elan üksi ja lapselapsed ei söö moosi. Teen ka maasikatest, pohladest ning pohladest õuntega.

LIIA

Enam-vähem. Kurgid ja tomatid on tehtud. Kõrvits on teha veel. Tooraine on oma aiat, ise kasvatan. Hoidiseid teen oma perele nii palju, kui on talveks vaja.

Küsitles **ANDRA KIRNA**
Pildistas **JUHAN HEPNER**

Reservfondi kasutamine

2025: 32 365 eurot

- Haapsalu kuursaali uste restaureerimine **5022 eurot.**
- Tanska bussipaviljoni rajamine **3140 eurot.**
- Juubeliürituste „Haapsalu kuurort 200” turundus **1100 eurot.**
- Etenduse „Üks helevalge tuvi” saali kulude kompenseerimine **4111 eurot.**
- MTÜ Puise Külaseltsile kruusatee parandamine **293 eurot.**
- Haeska seltsimaja kinnistul ohtliku puu likvideerimine **1952 eurot.**
- Ridala kirikuaia heakorratööd **2000 eurot.**
- Hans Alveri raamatu toetus **1000 eurot.**
- Panga külaseltsile Mäemõisa pargi tantsuplats **7427 eurot.**
- Asuküla seltsimaja küttesüsteem **6320 eurot.**

2024: 20 130 eurot

- Toetus kõrgete sportlike saavutuste eest vehklejale Nelli Differtile ja treenerile Helen Nelis-Naukasele kokku **6000 eurot.**
- Vehklemisklubile En Garde Pariisi olümpiaks valmistumiseks **5000 eurot.**
- Rotary klubile Umani jaoks tuletõrjeauto ostuks **9130 eurot.**

2023: 1437 eurot

- Nelli Differtile ja treenerile Helen Nelis-Naukasele sportlike saavutuste eest kokku **1437 eurot.**

2022: 0

Haapsalu finantsjuhi Martin Schwindti sõnul on linna eelarve pingeline.

2 X MALLE-LIISA RAIGLA

VIGADE PARANDUS

Haapsalu läks reservide kallale

Haapsalu linnavalitsus on tänavu reservfondist rohkem raha kulutanud kui viimase kolme aastaga kokku. Haapsalu finantsjuht põhjendas seda pingelise eelarvega, opositsiooni sõnul on linn end silmapaistvate tegevustega lihtsalt kinni tõmmanud.

MALLE-LIISA RAIGLA
malleliisa@le.ee

Haapsalu 110 000 euro suurune reservfond on tänavu vähenenud 30 protsendi ehk peaaegu kolmandiku võrra. Linnavalitsuse finantsjuhi Martin Schwindti sõnul on need kulutused, mida esialgset eelarvet koostades polnud ette näha, kuid mida oli erandkorras vaja teha.

Varasematel aastatel on tema sõnul tehtud seesuguste kulutustega vangerdusi eelarve sees: millegi kulu on vähendatud ja erakorraliselt vahele tulnud kulu on lisatud.

Tänavu Schwindti sõnul aga seesugune ümbertõstmine võimalik ei olnud. „Eelarve on väga pingeline,” ütles ta.

„Linn tõmbas end lukku ära,” ütles volikogu opositsiooni kuuluv EKRE esindaja Martin Judanov. Tema sõnul oli tänavune linnaeelarve suunatud väljapaistvatele ja kulukatele tegevustele,

näiteks Metsa tänava remondile. Samas tunnistas Judanov, et seda remonti on Haapsalus pikalt oodatud.

Tänavu on reservfondist eraldatud üle 32 000 euro. Selle eest on näiteks turundatud kuurordi juubelit, toetatud Hans Alveri raamatu välja andmist, likvideeritud ohtlikku puud. Suurimad reservfondi eraldised on olnud Panga külale tantsuplatsi ehitamine, Asuküla seltsimaja küttesüsteemi parandamine, kuursaali uste restaureerimine ning etenduse „Üks helevalge tuvi” saali kulu kompenseerimine.

Täpsustatud kulu ja tulu

Mullu maksti reservfondist vaid olümpial osalenud vehklejale Nelli Differtile ja tema treenerile Helen Nelis-Naukasele olümpiale valmistumiseks ja seal saadud hea tulemuse eest kokku 11 000 eurot. Lisaks toetas linnavalitsus mullu Rotary klubi veidi enama kui 9000 euroga, et klubi

saaks osta sõpruslinnale Umani tuletõrjeauto.

Linnavalitsuse valminud teises lisaeelarves, mille volikogu peab veel kinnitama, on suuremate muudatustena kajastatud saadud toetused ja tulumaksu vähenemine.

Tulumaksu korrigeeriti 200 000 euro võrra madalamaks. „Olen prognoosidega mööda pannud,” ütles Schwindt. Tema sõnul olid eelmise aasta lõpus tehtud prognoosid optimistlikumad kui reaalsus.

Eelarvet koostades oldi konservatiivsem ka linnavara müügi-giga. Esialgu plaaniti linnavara müüa 125 000 euro eest, sest eelmisel aastal läks linna kinnistute müümine kehvasti. Tänavu on müük olnud edukam ja põhivara müügi arvelt on eelarvet ligi 288 000 euro võrra suuredatud. „Eelarvet koostades otsustasime, et kui õnnestub müüa, siis paneme eelarvesse,” ütles Schwindt.

Plaanitud enam kulub linna raha aga ka sotsiaalvaldkonda. Schwindt selgitas, et hooldekodudele makstavad summad kasvavad pidevalt. Schwindti sõnul on Haapsalus tavapärane võtta teine lisaeelarve vastu septembris. Selleks ajaks on tema sõnul selgunud ka õpilaste arvud koolides ja selle põhjal tehtavad vajalikud ümbertõstmised.

Kolmandat ei jõua

Umbes 6000 eurot on tänavu lisaeelarvega kulunud ka pausile pandud linnavalitsuse uue hoonet kavandamisele. Schwindti sõnul vajab maksmist valesti esitatud projekteerimisarve: mullu tehtud projekteerimise eest esitati linnavalitsusele väiksem arve, mis nüüd tuli tasaarveldada. „Arve esitaja tegi näpuka ja meil jäi ka kahe silma vahele,” ütles ta.

Judanovi sõnul on lisaeelarves palju küsitavusi, mida ta veel välja öelda ei soovinud, kuid mida lubas volikogu istungil esitada.

Kokku suureneb teise lisaeelarvega põhitegevuse tulu ligi 147 000 eurot ja kulu 344 000 eurot. Investeeringutele kuluv summa väheneb 284 000 euro võrra, mida suurendas peamiselt kinnisvara müük, ning aasta lõpuks üle jääv summa suureneb 87 000 euro võrra.

Kuigi Judanovi sõnul oleks Haapsalu eelarve tulnud juba aastaid teisiti teha, pidas ta praegu lisaeelarve vastu võtmist mõistlikuks. „Muidu jääks uuele valitsusele kaoses olukord. See peaks näitama reaalselt olukorda, mida uus võim aasta lõpus teha saab,” ütles ta.

Kolmandat lisaeelarvet Schwindti sõnul tänavu ei tule. „Ei jõua enam,” ütles ta. Finantsjuht tõi põhjuseks tulevad valimised. Septembri volikogu istung jääb sellele koosseisule viimaseks, novembris ei jõuaks lisaeelarvet arutada ja detsembris ei ole enam mõtet seda vastu võtta. „Väga va ja ka pole,” ütles Schwindt.

HKHK vilistlased said meisterlikkuse medalid

Haapsalu kutsehariduskeskuse (HKHK) vilistlased Getter Juhe ja Andreas Gabriel Vannas pälvivad Taanis Herningis peetud Euroopa kutsemeistrivõistlustel EuroSkills meisterlikkuse medalid.

Juhe esindas Eestit restoraniiteenindajana, Vannas IT-spetsialisti erialal.

Oma õpilase Juhega võistlustel kaasas käinud HKHK teenindusjuhi-õpetaja Kersti Õimi sõnul said medalid üle 700 punkti kogunud võistlejad. „See tähendab, et oled üle keskmise taseme,” ütles ta.

Juhe lõpetas HKHK sel suvel koka erialal, kuid teenindus kuulub kokaõppe juurde. Juhe

on kolmel korral osalenud restoraniiteenindajana oskuste festivalil Noor Meister, kus ta on saavutanud kahel korral teise ja tänavu esimese koha.

EuroSkills võistlustel tuli restoraniiteenindajatel kolme päeva jooksul demonstreerida oma oskusi alates salvrätikute voltimisest ja laua katmisest kuni kokteilide ja kohvi valmistamise ja serveerimise ning *fine dining*’u ehk piduliku teeninduseni välja.

Nii Õimi kui ka eksperdi ja kohtunikuna Taanis kaasa käinud HKHK vilistlane Karl-Kevin Miinpuu ütlesid, et üks on võistluste tehniline pool, mida saab treenida, teine aga psühholoogi-

line, et kolm võistluspäeva vastu pidada. „Päevad olid hullult pikad. Võistlejad pidid töusma kell 5, kell 7 läks buss, võistlus hakkas kell 9 ning kestis kella 16–16.30ni. Öhtul vaatasime veel järgmise päeva asju läbi,” kirjeldas Miinpuu.

Ise mitmel korral Noore Meistri võistlustel esikoha saanud ning nii Euro- kui ka WordSkillsil Eestit esindanud Miinpuu rääkis, et üldjoontes on ülesanded küll ette teada, kuid kohapeal muudetakse neid 30 protsendi ulatuses.

Juhe ütles Lääne Elule, et tal oli kõige võõramad baariülesanded – kokteilide ja smuutide

valmistamine ning lõhna ja värvi järgi alkoholi ära tundmine. Ta ise hindas, et selle ülesande täitmine ei läinud tal võibolla kõige paremini.

Kõige paremini õnnestus tal enda hinnangul aga esimese päeva *fine dining*. „See meeldib mulle ka kõige rohkem ja selles tunnen end kõige paremini,” ütles Haapsalus Café Tallinnas töötav Juhe.

Oma esinemisega EuroSkillsil jäi Juhe üldkokkuvõttes rahule. „Ma üllatasin ka iseennast,” tunnistas ta.

Miinpuu sõnul on Juhe tugev pool just tehnilised oskused, mida saab õppida ja harjutada. „Aga enesekindlus tuleb lä-

bi oskamise ja suhtlemisoskus tuleb töökogemusega,” ütles ta.

Võistluste õhkkonda hindas Juhe toredaks – võistlejad said omavahel hästi läbi ja konkureerimise tunnet ei olnud.

Kui kõik õnnestub, võib Juhet nüüd oodata ülemaailmne kutseoskuste võistlus WordSkills. „Läbi-ääkimised käivad, kindel ei ole veel midagi,” ütles Miinpuu. Juhe sõnul tähendaks WordSkillsile pääsemine veelgi põhjalikumalt ettevalmistust.

IT-süsteemide spetsialisti erialal Eestit esindanud Andreas Gabriel Vannas esindas Eestit 2022. aastal Worldskillsil Lõuna-Koreas. **KAIRE REILJAN**

LÜHIDALT

Läänemaal sündis augustis kümme last

Siseministeeriumi rahvastikutoimingute osakonna andmeil sündis augustis Eestis 798 last. Läänemaal registreeriti augustis kümne lapse sünd.

Läänemaal sündis kaks last rohkem kui aasta varem, kogu Eestis aga sündis 32 last vähem.

Kokku on tänavu Läänemaal kaheksa kuuga registreeritud 80 lapse sünd, mida on nelja lapse võrra vähem kui eelmisel aastal sama ajaga. Kõige rohkem registreeriti tänavu laste sünd Läänemaal mais (16) ja juulis (14), kõige vähem aga aprillis (2).

Üle Eesti on tänavu sündinud 506 last vähem kui eelmisel aastal sama ajaga.

Tänavu augustis sündinud lastest 399 olid poisid ja 399 tüdrukud. Populaarseimad tüdrukute eesnimed olid Mia, Emma, Sofia, Eliise ja Nora. Poistele pandi enim nimeks Mark, Gustav, Hans, Hugo, Oliver ja Johannes.

Malle-Liisa Raigla

Haapsalu oksjonid luhtusid

Esmaspäeval luhtus kolm Haapsalu linnavalitsuse oksjonit, kus sooviti müüa Tuksi villat, Haapsalu korterit ja maatiikki Üsse külas.

Kõik kinnistud olid müügis mitmendat korda ja aja jooksul on nende hind alanenud. Sel korral soovis Haapsalu linnavalitsus saada Lihula mnt 7 asuva kahe-toalise 45,1 m² korteri eest vähemalt 55 000 eurot.

Kõige kallimalt, 75 000 euroga soovis linnavalitsus müüa Haapsalu spordibaaside hallatavat Tuksis asuvat Villa kinnistut. Üsse külas asuva 7000 m² maatiiki eest soovis linnavalitsus saada 17 000 eurot.

Kuu aega tagasi lõppenud oksjonitel õnnestus Haapsalu linnavalitsusel maha müüa mitu kinnistut. Haapsalul on Varakeskuse lehel käimas veel ühe Kuuse tänaval asuva korteri oksjon.

Malle-Liisa Raigla

Seitse läänlast sai taudi ennetuse toetust

PRIA jagas seitsmele Läänemaa veise-, lamba- ja kitsekasvatajale suu- ja sõrataudi ennetamiseks mõeldud erakorralist toetust enam kui 142 000 euro ulatuses.

Üle Eesti sai toetust 151 talunikku kokku 1,5 miljoni euro ulatuses, mis oli ka toetuse kogueelarve.

Toetuse saamiseks esitas taotluse 211 tootjat ning kokku küsiti toetust üle 3,6 miljoni euro.

Läänemaalt soovis seda toetust saada üheksa talunikku kokku enam kui 333 000 euro eest.

Toetus oli mõeldud põllumeestele, kes kasvatavad veiseid, lambaid või kitsi ning kes olid 6. märtsist alustanud bioohutuse suurendamise alast tegevust või kelle selkohased tööd olid juba lõpetatud.

PRIA toetuste rakendamise osakonna rakendusjuht Kaie Tralla tõi välja, et toetus oli erakordne, sest seda sai kasutada isegi tegevusteks, millega oli alustatud enne taotlemise algust.

„Näiteks toetatakse soojakute ehitamist, et töötajatel oleks vajalikud riietus- ja pesuruumid, et tagada hügieeninoorte paremat täitmist. Seega saavad taotlejad selle toetusega parandada taudiennetusega käsikäs töötajate heaolu. Veel toetati loomapidamisettevõtet ümbritsevate aedade ostmise ja paigaldamise ning erinevate pesemis- või desinfitseerimismasinate ja -seadmete ostu,” tõi Tralla näiteks.

Toetatav investeering peab tehtud olema 1. novembriks.

Malle-Liisa Raigla

NIMEKIRJAD

Volikogude valimiste kandidaadid

19. oktoobril toimuvate kohalike omavalitsuste volikogude valimiste kandidaadid Läänemaal ja Lääneranna vallas.

HAAPSALU LINN

EKRE – Eesti Konservatiivne Rahvaerakond

101 Martin Judanov
102 Toomas Vallimäe
103 Katrin Nuuter
104 Aarne Kritt
105 Ille Palusalu
106 Toomas Kivisalu
107 Moonika Unt
108 Urmas Niit
109 Tiit Karu

Valimisliit Terve Haapsalu

110 Andres Õige
111 Marika Aedviir
112 Urmas Koppe
113 Katrin Päevakene
114 Peep Aedviir
115 Maarja Palmik
116 Ahti Olesk
117 Marelle Möll
118 Rene Reinola
119 Greete Tikerpuu
120 Richard Urma
121 Mari-Liis Pällo
122 Kaspar Mahla
123 Kaisa Ülejõe-Maar
124 Päärn Laasi
125 Roger Tibar
126 Keijo Lindeberg

Valimisliit HaRi

127 Urmas Sukles
128 Malle Õiglas
129 Tõnu Parbus
130 Kaja Rootare
131 Helen Rammu
132 Kalju Aigro
133 Ants Ale
134 Jaan Alver
135 Kadri Englas
136 Mati Hunt
137 Arnold Juhans
138 Toomas Kallemets
139 Ülo Kalm
140 Antti Kammiste
141 Briti Klimberg
142 Gert Käsk
143 Kädly Künnap
144 Andres Laidre
145 Harry Lindemann
146 Margus Maripuu
147 Erki Meister
148 Andri Meriloo
149 Aare Mihelson
150 Olev Peetris
151 Elerin Piberman
152 Andree Prees
153 Madis Raudsepp
154 Elari Saar
155 Jüri Saar
156 Siim Saareväli
157 Tõnis Sakh
158 Kaido Sasse
159 Andres Sauter
160 Mati Seppi
161 Tõnis Siir
162 Erki Teras
163 Ilo Toom
164 Matis Trei
165 Annaliisa Täht
166 Sulev Vare
167 Liis Viinapuu
168 Lauri Väli
169 Mart Salumäe

Eesti Keskerakond

170 Janek Mäggi
171 Julia Prokoptšuk
172 Rea Raus
173 Riima Velbre
174 Targo Pärnamets
175 Tiia Treimann-Differt
176 Ülle Karjane

177 Aleksander Šamonin
178 Kersti Kaasik
179 Valeri Larionov
180 Janika Toome
181 Laine Grau
182 Jaanus Ohak

Isamaa erakond

183 Olavi Seisonen
184 Mariliis Olenko
185 Lauri Luik
186 Riho Lepp
187 Vendo Jugapuu
188 Andres Kampmann
189 Heikki Sool
190 Nelli Differt
191 Janek Hiiemäe
192 Pavel Sõtšov
193 Kalev Mänd
194 Jaanus Ratas
195 Marelle Saar
196 Innar Mäesalu
197 Karmo Einmann
198 Reimo Reimer
199 Triinu Juurik
200 Jaanus Müür
201 Sirje Kõiv
202 Viive Marleen
203 Valdo Nõlvak
204 Triin Vellemäe
205 Olavi Tutt
206 Kalle-Kusta Tõnisma
207 Ariko Astra
208 Virge Tiik
209 Kauro Kuik
210 Mart Veski
211 Arnold Aljaste
212 Peeter Vikman

Erakond Parempoolsed

213 Marika Von Kühn
214 Veiko Posti
215 Merle Mäesalu
216 Alar Schönberg
217 Jaanus Tärnov
218 Kahro Kaldma

LÄÄNE-NIGULA VALD

EKRE – Eesti Konservatiivne Rahvaerakond

101 Hardi Rehkalt
102 Ülle Heinleht
103 Ivo Karindi
104 Argo Kliss
105 Elvo Leppmaa
106 Andreas Seppel
107 Reemet Sits
108 Mehis Söötmaa
109 Vambola Tamberg
110 Inge Teslikova
111 Heveli Tuisk

Erakond Parempoolsed

112 Tiit Nigul
113 Märt Randoja

Valimisliit Oma Inimesed

114 Janno Randmaa
115 Marek Topper
116 Tenno Laanemets
117 Airi Läänemets
118 Einar Pärnpuu
119 Riina Gilden
120 Kristel Jammer
121 Liina Meta Kuuskman
122 Brenda-Marietta Pukk
123 Oliver Tammemägi
124 Mariliis Vahar
125 Sander Paalo
126 Indrek Urbas
127 Tanel Tiisler
128 Kaidi Silver-Schöbe
129 Merly Mändla
130 Margarita Erit

131 Virve Tauts
132 Risto Roomet
133 Mati Kallemets
134 Külli Kiholane
135 Jarro Mikhelson
136 Tiit Hellerma
137 Julia Sirkel
138 Margit Tülp
139 Mauri Siider
140 Kaire Sipelgas
141 Gerli Eller

Eesti Rahvuslased ja Konservatiivid

142 Kaitlyn Lääts
143 Viktoria Ränisoo
144 Karli Kopelman
145 Ahto Lääts

Sotsiaaldemokraatlik erakond

146 Neeme Suur
147 Elle Ljubomirov
148 Sven Köster
149 Marge Kanna
150 Peeter Kallas
151 Eva Rahv
152 Toomas Unt
153 Kadi Paaliste
154 Kristjar Järvsaar
155 Liis Paalo
156 Hardo Viigipuu
157 Kail Visla
158 Margo Valk
159 Rauza Halilova
160 Robert Suslov

Isamaa erakond

161 Neeme Väli
162 Mikk Lõhmus
163 Eve Tamm-Hinno
164 Kadri Lukk
165 Kaja Rüütel
166 Andero Paalvelt
167 Ago Kirsipuu
168 Kaie Kriüts
169 Aivar Oruste
170 Jüri Bachman
171 Gertu Lorents
172 Jaanus Mägi
173 Andrus Post
174 Aivar Sein
175 Fred Serkin
176 Liina Kaljuveer
177 Lauri Lilleoks
178 Ike Lilleorg
179 Janek Loorens
180 Renno Silde
181 Jaak Vasar
182 Aivi Aasmäe
183 Sergei Koppel
184 Jaanika Paalmäe
185 Jaan Piirak
186 Hermo Pruunlepp
187 Kulno Rehkalt
188 Lea Lai
189 Rein Kruusmaa
190 Andre Oja
191 Kuno Tehva
192 Aivo Hirmo
193 Siim Kallas
194 Margus Laidmets
195 Peeter Lusmägi
196 Üllar Neemrand
197 Kenneth Johannes Nyholm
198 Karet Schönberg
199 Maie Kliss
200 Margus Kasterpalu

VORMSI VALD

Valimisliit Elujõuline Vormsi

Nr 101 Veronika Isberg
Nr 102 Maris Jõgeva
Nr 103 Madli Paulus
Nr 104 Henry Timusk

MALLE-LIISA RAIGLA

Isamaa erakond

Nr 105 Tanel Viks
Nr 106 Arvo Allik
Nr 107 Riina Nedzelskiene
Nr 108 Ove Koska
Nr 109 Heily Piip
Nr 110 Orm Robert Rammul
Nr 111 Andres Koch
Nr 112 Eidi Leht
Nr 113 Aivar Nõva
Nr 114 Meeme Veisson
Nr 115 Ada Ojasaar
Nr 116 Ivo Sarapuu

LÄÄNERANNA VALD

Lääneranna Rahva valimisliit

101 Armand Reinmaa
102 Karmen Pikk mets
103 Janar Söber
104 Andres Vaan
105 Tiina Lobja
106 Hardi Pikk mets
107 Arno Peksar
108 Margit Merila
109 Maidu Leever
110 Maigi Magnus
111 Peep Põldäär
112 Ragne Kalmet
113 Eerik Pank

Valimisliit Terve Vald

114 Silvia Lotman
115 Triin Raave
116 Siret Kesküla
117 Hegert Vesik
118 Monika Hale
119 Tõnis Vokk
120 Pille Kaisel
121 Jüri Mõniste
122 Liisi Laos
123 Triin Nigul
124 Ilmar Tarvis

125 Andres Hirvela
126 Rait Maruste
127 Anu-Lii Jürman
128 Rommy Treumann
129 Anti Kesamaa
130 Simo Linno
131 Timo Roomets
132 Gerda Kulli-Kordemets
133 Kalle Kõllamaa
134 Peeter Hermik
135 Mart Ulm
136 Henrik Raave

EKRE – Eesti Konservatiivne Rahvaerakond

137 Viljar Viljamäe
138 Külli Lumi
139 Leino Lumi
140 Eda Männilaan
141 Jaanus Veskimeister
142 Merike Sutt
143 Önnela Prigo
144 Targo Pikk mets
145 Maario Viller
146 Ülle Pärnpuu
147 Aare Künnapas
148 Mati Kuningas
149 Rein Rohtväli
150 Evi Salumaa
151 Marek Kast
152 Ravo Liitmaa
153 Toivo Liivamägi
154 Meelis Malk

Erakond Parempoolsed

155 Pearu Raavel
156 Maris Adler
157 Ivo Paroll
158 Liina Laasma
159 Lembit Meriorg
160 Kaja Kõllama

Valimisliit Tasakaalus Vald

161 Mardo Leiumaa
162 Andri Annerviek
163 Külli Raudsik
164 Anni Pea
165 Sirje Astrik
166 Tarmo Toomenuum
167 Liis Lillepärg
168 Tarmo Veepalu
169 Valentin Morozov
170 Aare Lauren
171 Oliver Ehle
172 Mairold Lille laid

173 Martin Tee
174 Lydia Truumees
175 Heino Sabiin

Isamaa erakond

176 Tarvi Sits
177 Sivar Tõnisson
178 Raul Oberschneider
179 Jaan Laats
180 Marje Loide
181 Levi Lääts
182 Mati Mandel
183 Ulvi Põhako
184 Piia Saak
185 Enn Ööpik

Üksikkandidaadid

186 Kaspar Kartanas
187 Kristjan Korsten
188 Rode Robert Tedrema

18. september: valijaks hakkamise tähtaeg

Neljapäev, 18. september on viimane päev muuta elukoha andmeid rahvastikuregistris neil, kes soovivad oma muutunud elukohas kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel hääletada.

19. septembri seisuga ehk kuu aega enne valimisi kantakse valijad valijate nimekirja ehk nimekiri läheb lukku. Seega, kui soovitate teha muudatus rahvastikuregistris oma elukoha kohta, tuleb see teha hiljemalt 18. septembril.

Selleks tuleb registreerida elukoht e-rahvastikuregistris (rahvastikuregister.ee); saata elukohajärgsele linna- või vallavalitsusele e-kirjaga digiallkirjastatud teade või minna isiklikult omavalitsusse kohale.

Kui isikul ei ole võimalik oma elukohta täpselt määratleda, võib ta seda teha ka valla või linna (osavalla või linnaosa) täpsusega.

Valimistel saab valija valimis-päevale eelneval reedel ja laupäeval ning valimispäeval hääletada ainult oma elukohajärgses valimisringkonnas asuvates valimisjaoskondade hääletamisruumides.

Lääne Elu

● KORVPALL

Herilased lähevad vastu teisele esiliiga hooajale

Järgmisel nädalal Saku I liigas uut hooaega alustavad Haapsalu Herilased tahavad jääda kindlasti liigasse püsima ja ehk isegi eelmise hooajaga võrreldes oma kohta parandada.

JUHAN HEPNER
juhan@le.ee

„Meeskonna vaates tahaks natuke paremat tulemust kui eelmisel hooajal. Kui siis tulime kaheksandaks, siis nüüd sihiks kusagile kuuenda koha kanti vähemalt. Aga teised meeskonnad ei ole ka ju suvel puhanud, on päris kõvasti mängijaid juurde võtnud ja tugevamaks läinud,” rääkis klubi eestvedaja Siim-Sander Vene.

Eelmine hooaeg oli Herilastele Saku I liigas esimene. Kolm sellele eelnenud hooaega mängiti Saku II liigas. Vene sõnul on konkurentsi taseme kahe liiga vahel suur erinevus.

„Sellepärast ei hakka paugutama lubadustega, et igal juhul võidame liiga või midagi sellist. Miinimumeesmärgiks jääb ikkagi see, et esimesest liigast mitte välja kukkuda. Konkurents on liigas tihe, midagi lihtsat seal ei ole,” lausus Vene.

Lisandus värsket verd

Vene sõnul liituvad Herilastega algaval hooajal kuni kuus uut mängijat. „Laias laastus on nooremad mängijad, aga paar vanemat on ka. Üks neist on võimalik Haapsalu inimestele vähemalt nime poolest natuke tuntud. See on vehklemislegend Kaido Kaaberma poeg Aleksander Kaaberma,” ütles ta.

Herilased hakkavad Vene sõnul lisandunud mängijaid lähemalt tutvustama ühismeedias. Samuti on peetud plaani 3. oktoobril peetaval Herilaste hooaja esimesel kodumängul uusi liikmeid publikule esitleda.

„Kogunesime augusti keskel ja alustasime treeningutega,” rääkis Herilaste mängijad ja mängija Mikko Päeske. Tema sõnul näeb kava hooajal ette kolme treeningut nädalas, millele lisandub üks mäng. Trenni tehakse Tallinnas.

Ka Päeske sõnul on konkurentsi tase Saku I ja II liiga vahel märgatav. „Mängu tempo ja füüsilisus on esiliigas kõvem. Seal peab ikka trenni tegema ja niisama ei saa. Vähemalt eelmisel hooajal oli nii, et mõni esiliiga esimene sats võinuks isegi mängida mõne meistriliiga alumise

Haapsalu Herilastele on tekkinud mõne aasta jooksul hulk ustavaid fänne.

JUHAN HEPNER

võistkonnaga. Tase on päris kõva ja sellel aastal vähemalt nimepõhjal vaadates läheb veel kõvemaks,” rääkis ta.

Herilaste esindusmeeskonda treenib jätkuvalt Hendrik Heinala ja abitreenerina lisaks Jaanus Levkoi.

Hooaeg algab järgmisel nädalal

Esimene kodumäng on Herilastel Wiedemanni spordihoones 3.

oktoobril. Hooaja avamäng peetakse aga reedel, 26. septembril Paides, kui vastamisi minnakse Paide Betmasteriga.

„Jutud on, et nad on ennast päris kõvaks tiimiks ajanud. Siis näeme, kui nendega mängime. Esimene mäng on samas kindlasti kõigil rabe, nii et eks seal on võimalusi kindlasti mõlemal poolel,” hindas Päeske.

„Paide on võtnud juurde mõne mängija, kes eelmisel aastal

veel meistriliigas mängisid. Paberil tundub vastane täiesti korralik võistkond olevat, aga esimene mäng on hooajal alati selline, et keegi täpselt ei tea veel,” lisas Vene.

Vene rääkis, et algaval hooajal tahavad Herilased areneda lisaks sportlikule aspektile ka muus mõttes.

„Et fännidel oleks ägedam mängudel käia ja kõik see pool,” ütles ta.

Haapsalu Herilaste hooaja alguse mängud Saku I liigas

26. september kell 19.30
Paide Betmasteri vastu (Paide E-Piim spordihallis)

3. oktoober kell 19.30
Tamsalu Los Toros / Taltech / Citysport (Haapsalu Wiedemanni spordihoones)

9. oktoober kell 19.45
Tartu Ülikool / Estiko (Tartu ülikooli spordihoone punases saalis)

17. oktoober kell 19.30
Rae Koss / Hansaviimistlus (Haapsalu Wiedemanni spordihoones)

ALLIKAS: BASKET.EE

Näiteks tahavad Herilased olla rohkem nähtaval ühismeedias ja pöörata enam tähelepanu mängudega kaasas käivatele sõulelementidele. „Vaatame, kuidas see välja tuleb, aga plaane ja mõtteid on,” sõnas Vene. Näiteks on soov tuua kodumängudele esinema noored tantsijad.

Haapsalu fännide huviga jäi Vene eelmise hooajal rahule. „Huvi on normaalselt kasvanud. Eelmise aasta keskmine pealtvaatajate hulk oli meil 198 või 199 inimest mängul. See on täiesti okei tulemus. Loodame sellel hooajal seda kasvatada. Et meie nimi ja võistkond saab rohkem rahvale tuttavaks ja saali tullakse veel enam kaasa elama. Proovime ise selleks ka rohkem teha,” ütles ta.

Lastetrennid Haapsalus

Herilaste klubi treenib Haapsalus kohalikke lapsi. Vene sõnul käib trennides lapsi umbes 40 ringis. Päeske sõnul on kõige pisemad korvpallurid esimese ja teise klassi lapsed. „Siis on meil järgmisena minivanus ehk 2014.–2015. aastail sündinud. Kõige vanemad, kes veel Eesti meistrivõistlustel ei mängi, sest koosseis pole veel koos, on need, kes on sündinud 2011–2012,” lausus Päeske.

Ta lisas, et augustis oli Herilastel uute huviliste leidmiseks proovitreenn. Varem on korvpalliliidu toel käidud end tutvustamas koolides.

● LÜHIDALT

Haapsalu Draakonile karikavõistluste hõbe

Draakon-klassi Eesti meistrivõistlustel ainsa Haapsalut esindava ja hõbe osaleva Shin Kan Seni meeskond sõitis viimasel karikavõistluste etapil Tallinnas välja 5. koha ning tuli karikavõistlustel teiseks.

Shin Kan Seni meeskonnas sõidavad Argo Vooremaa, Joonas Kiisler ja Erki Teras. „Läks hästi, et suutime viiendaks sõita. Tallinna laht on keeruline koht ja maatuul ettearvamatult. Soomlased pakkusid ka väga tugevat konkurentsi. Aga tiimi koostöö toimis ja ise suuremaid prohmakaid ei teinud,” rääkis Teras. Haapsalu meeskond sõidab Shin Kan Senil alles teist hooaega. „Paadil on kiirus ja kõik muu olemas, et tulla esimeseks,” sõnas Teras.

Karika üldvõidu noppis Tallinnas teisele kohale jäänud Gusti XL. Kolmanda koha sai Kalevi jahtklubi jaht Roosi, mille meeskonnas on Teras sõnul samuti üks haapsallane, Pearu Põld. Veel üks Haapsalu jahtklubi purjetaja Siim Valgre sõidab Lady Viro nimelisel jahil. Kuid Shin Kan Sen on ainus Haapsalu jahtklubi esindav Draakon.

Skandinaavias väga populaarse ja kuninglikuks paadiklassiks peetava Draakoni karikavõistlused on Eesti suurim üht tüüpi jahtide (one design) võistlus. **Lääne Elu**

Esindusmeeskond jäi taas vastastele alla

Läänemaa jalgpalliklubi esindusmeeskond kaotas laupäeval koduväljakul Jõhvi FC Phoenixile 0:3.

Vastased löid mängu esimese värava juba 8. minutil. Vaheajale mindi seisul 0:1. Teisel poolajal said vastased palli väravasse mängu 52. ja 81. minutil.

Sel hooajal peetud mängud on Läänemaa kõik JK Jõhville kaotanud: juunis tuli vastu võtta 1:4 kaotus ja märtsis 3:1 kaotus.

27 mängu järel jätkab Läänemaa JK turniiritabelis 8 punkti ja kindla viimase kohaga. Eelviimasel võistkonnal FC Kuressaare U21-l on kokku 15 punkti.

Laupäeval peetud mäng oli järjest 12. esiliiga B mäng, mille Läänemaa jalgpalliklubi kaotas. Viimati mängis Läänemaa jalgpalliklubi 14. juunil Tabasaluga viiki.

27 mängust 12s ei ole Läänemaa JK ühtegi väravat löönud.

Läänemaa jalgpalliklubi järgmine mäng toimub 18. septembril Maardus, kus on vastas turniiritabelis esikohta hoidev Maardu linnameeskond. Järgmine kodumäng on 21. septembril JK Tabasalu vastu. **Malle-Liisa Raigla**

Selgusid kettagolfi-meistrid

Haapsalus ja Palivere tervisespordikeskuses peetud lahtistel Läänemaa meistrivõistlustel selgusid maakonna parimad kettagolfimängijad.

Võistlust peeti laupäeval enne lõunat Haapsalus ja pärast lõunat Paliveres.

Meeste arvestuses tuli 38 osalejale seas 105 punktiga võitjaks Tanel Toomemägi. Kümnest osalenud naisest sai parima tulemuse Piia Pikker (135 punkti).

Meesjuunioridest võitis Kaspar Järvi, naisjuunioridest Kairit Talving, 40+ meesveteranidest Jaanar Vares ja 50+ meesveteranidest Üllar Mikk. Kokku osales 73 sportlast. **Lääne Elu**

Duubel tõusis liigatabeli tippu

Läänemaa jalgpalliklubi II meeskond sai kolmanda liiga põhja-läänemaa tsoonis laupäeval FCP Pärnult loobumisevõidu. Saadud 3 punkti aitas meeskonna liigatabelis esimeseks.

Seni liigas esikohta hoidnud Rummu Dünamo sai võõrsil 0:1 kaotuse Märjamaa Kompaniilt ja vajus liigatabelis 2. kohale. Pärast 17 vooru on läänlastel 38 punkti, Rummul 37. **Lääne Elu**

Optimistid said Pärnu muutlikus tuules häid tulemusi

Eesti karikavõistluste neljandal osavõistlusel, kolm päeva väldanud Pärnu sügisregatil said Haapsalu jahtklubi noored purjetajad Optimistidel muutliku tuule kiuste taas häid tulemusi. Üldarvestuses tuli viiendale kohale Elari Teras ning kuna regatil teise koha saanud Läti purjetaja Eesti karikale ei võistle, sai Teras karikavõistluse arvestuses neljanda tulemuse.

Elari isa, Haapsalu jahtklubi klubi kommodoori Erki Teras sõnul oli regati esimesel päeval väga tugeva ja terava tuulega purjetamine, mis oli hiljuti haigusest kosunud Elarile füüsilisest raske. „Teisel päeval oli

tuul rahulikum ja „loetavam”, nagu Elari ütles,” rääkis Erki Teras.

„Kolmandal päeval raskendas keerutav tuul kõigepealt korraldajail võistlusraja paika panemist. Kui rada viimaks paika sai, siis tuul vaibus, mis muutis sõitmise raskeks. Osa lapsi ei saanudki lõpuks aega kirja,” rääkis Teras.

Teiste Haapsalu Optimistidel purjetajate kohad Pärnu sügisregati üldarvestuses olid: Keiti Jaaniste 32., Pastian Pert Leht 36., Inga Uus 38., Johanna Kuhi-Thalfeldt 42., Kaspar Kuhi-Thalfeldt 60., Remi Raudmäe 66. ja Henri Teras 77.

U16 tüdrukute arvestuses sai Jaaniste 8., Uus 10. ja Johanna Kuhi-Thalfeldt 12. koha. U12 tüdrukuid tuli Kuhi-Thalfeldt esimeseks.

U12 üldarvestuses tuli Leht 3. kohale, Johanna Kuhi-Thalfeldt 6. kohale, Kaspar Kuhi-Thalfeldt oli 42.

Pärnu sügisregatt oli Eesti karikavõistluste viimane osavõistlus. Karikavõistluste lõplikud tulemused aga Lääne Elu trükkimineku ajaks veel selgunud pole. Erki Teras arvutuste kohaselt sai Elari Teras tänavu kokku kolmanda koha. „Tegi väga stabiilse hooaja,” ütles ta.

LÄÄNE ELU

Elari Teras sai Pärnu regatil 5. koha.

SERGEI TROFIMOV / EESTI PURJETAMISE LIIT

Imelikud juhtumised Tatriku alevis

15. osa

RICHARD ROHT

Noh, loomulik, haud oli korras. Vana paakunud muld hunnikus. Ja kogu alev võis tõendada, kuidas rätsep kirstu naelutati. Noh, enesest mõista, kui keegi surnud ja maha maetud – ametnik kehtas õlgu – hauast ei pääse; üldse rumal on meie ajal ühel ametnikul sääraсте „romaanidega” teha teha.

Ka alevis leiti, et küllalt lolle jutte usutud, ning õhtuks olid peaaegu üldisel arvamisel, et naised ja joodikud näevad paha und ning kahtlustavad ainult ausaid inimesi – elusaid ja surnuid.

Aga siis – järgmisel päeval – sündis see kõige suurem ime. Vaim oleks nagu näinud ja kuulnud, et keegi teda enam ei usu, ja tahtis anda üht üldist õpetust.

Oli selge eriti ilus keskpäev, päike paistis kuumalt ja heledasti luitunud alevi kohal. Kõik inimesed olid majadest väljas. Mehed ja naised nokitsesid, kes aia- maa kallal, kes ukse ees käsitöö juures, lapsed jooksid ja kilkasid uulitsat mööda. Isegi koerad ja kanad soendasid end uulitsal

liiva sees, mõnuses päikesepaistes, ning eemalt alevi tagant kostis lookese rahulikke sillerdusi.

Korraga käis mingi tugev praksatus, osalt nagu püssipauk, osalt nagu kõuekärgatus. See kõlas alevi idapoolsest küljest. Kõik inimesed hüppasid ehmatanult üles, koerad pistisid uluma, kanad ja kuked kaagutama.

Ning uulitsa ülemisest otsast, alevi ääres kasvava pöösastiku käänakul tagant, ilmus kummaline kuju, suur must kübar, prillid, lai pikk valge rüü. Kuju liikus imelikult ja kiiresti. Rüü oli nii pikk, et kuju jalgu polnud näha, ning paistis, et kuju ei jookse, – ka polnud võimalik nii kiiresti joosta. Nagu valge pilv libises ta alevist läbi, nii ruttu, et keegi ehmatusest veel liigahtudagi ei saanud, – ning kadus kingu alla.

Tüki aega seisis inimesed tardunult ja sõnalausemata rõhult. Paljud olid kahvatud nagu lubisein, sest – seda olid kõik selgesti näinud – valge kuju polnud keegi muu kui surnud rätsep!

Aga kuidas ta liikus, millises ülikonnas! Ta ei jooksnud – sellest said kõik aru. Ta libises kui õhk läbi alevi. Ta oli siiski vaim!

Alevis tõusis kirjeldamatu segadus. Mehed vandusid, naised nutsid, lapsed karjusid, koerad haukusid. Hirmunud alevikond ei osanud midagi ette võtta. Joosti üks teise juurde, jutustati seda mitmes teisendis, mida kõik isegi näinud.

„Mis, sa, kurat, ütled või mõtled!” kirusid mehed üksteisele süngelt otsa vaadates.

„Sa taevane jumal, sa helde- ne issand!” ahastasid naised kättega veheldes ja kartlikult ringi luurates.

„Vaim mis vaim!”

„Usu nüüd või ära usu!”

„Kohe päise päeva ajal...”

„Ning lendab õhus!”

„Ujub kui jeeroplaan!”

„Prahvatusega...”

„Sellega ta vist ilmus maa peale...”

„Meie nii kartlikud ei ole kui mõned teised. Nägime oma ihusilmaga, et see oli rätsep ega võinud keegi muu olla. Mis puutub aga rattamehesse, siis... jaa... hmm...”

„Nagu pomm, kurivaim...”

„Oh sa armas aeg küll! Mis nüüd küll saab?!”

„Vaata kui tuleb mäe alt tagasi, laseb meid kõiki õhku!”

Kahvatati ja paeti ruttu kodu poole.

Kuid mõned mehed ei tahtnud ikka veel alla anda.

„Mis kurat, see pole kellegi õigus ilmas, et surnud maa peal kolama kukkuvad, seda pole siin enne olnud!”

„Ja, aga kõik maailm on seda täis!” vastati. „Loe ainult raamatutest!”

„Tühi lori! Rahapetmine!”

Ning salkkond mehi julges määnõlvakule vaatama minna.

Org oli aga tühi, kedagi polnud näha.

„Kadus maa alla...” ütles üks meestest ja pühkis ka kodu poole.

„Või maa alla!” kirusid teised.

„Parem oli tal juba metsa puge-da.”

Mets oli kohe tee ääres.

Mindi postkontori ülema juure nõu küsima.

See polnud lugu näinud ja oli skeptiline.

„Kas siis terve alev hulluks on läinud!” ütles ta. „Mõni rat-

tamees valges ülikonnas sõitis läbi – ja teil – rätsep!”

Kuid mehed vihastusid.

„Ära meid lollideks tee!” vastasid. „Meie nii kartlikud ei ole kui mõned teised. Nägime oma ihusilmaga, et see oli rätsep ega võinud keegi muu olla. Mis puutub aga rattamehesse, siis... jaa... hmm...”

Mehed jäid mõtlema.

Väga võimalik, et surnul jalgratas valge särgi laiade hõlmade all oli. Seda meeleolu ta kurivaim libises. Ning alevi uulits on kõvasti allapoole kallak. Kui ta ülal tugeva auru peale pani, siis võis ta sirguna alla lennata.

Rattamõte tõi meeste meelde kohe rattaparandaja Voldemar Vooruse. Ka see oli parajasti töökojas, kui lugu juhtus. Kuid nii skeptiline ta ei olnud nagu Aisapuu. Kuulas meeste juttu, raputas pead ja mõtiskles.

„Lugu on pagana tõsiseks läinud!” ütles ta lõpuks. „Arvan koguni...”

Kuid ta ei avaldanud oma arvamist.

Mindi postkontori ja telefoneeriti jälle võimudele. Need vastasid naeru ja hurjutamisega: Järgneb

ARRIVA OÜ

KINGAKONTS		HÕIGE	EESTI SOOME- PARASELT	VEETAIM		V NAABER	ROODIUM	ESKIIS	JAATUS	AUK	LENNU- FIRMA
PÄRDIK				SÕRALINE							
JÕMPSIKAS						EESTI LUULETAJA ...KAUN					
KUUM KÕRBETUUL VAHEMERE MAADES							LILLENÕU ... ÕIGLANE				
AMPER		SAADUS OKASPUU- DEST ERBIUM									ORGANISMI ARENGU- JÄRK
ASESÕNA			KURTSÄ- TOOVIMUM FA-BEMOLL			MITTE- EBA- MADAGASKA- RI PEALINN			SUPLUSIKATÄIS ISEENDA		
RUTHERFORDIUM				MEHENIMI						P NAABER	
VAIMNE OMANDAMINE				PEEN SETE						... OIT	
EHK		TÕELINE KENA						GASTRO- ARGOON			
LIPIK INIMESE NIMEGA											
IISRAELI ISO-KOOD			KIRGLIK SOOV KORRATUSSE OLEKUSSE				MEHENIMI ASESÕNA				
EESTI KÕRGUS- HÜPPAJA (NIMI+IN)							EESTI MALETAJA HAAVUMA				
MEHHIKO NAABER				TÄHTIS NINA KAEBUPUNN						GIGA- SIIANI	
SENT		KLAASITUD AVA NORRA KIRJANIK				OH SA! LASUMUSE ALUMINE KIHT					
...NAPP					PUIESTEE						NAISENIMI
EESTI KIRJANIK					ROHKEM						
NÜRI									NEOON RE-DIEES		
ÜHE- SUGUSED TÄHE			KALA HEELIUM								
ÄGAV HÄÄLITSUS				LAHTI- TEGEMINE UMBES							
SURUÕHU ABIL TÖÖTAV SEADE											

Eelmise lehe vastus: libedad kleidid ja dressid.

KUHU MINNA

• KINO
Haapsalu kultuurikeskuses:
„Downton Abbey: suur lõppvaatus”
16. sept kl 17.30, 17. sept kl 19.30.
„Bernard läheb Marsile” 7. sept kl 17.30.

• TEATER
Haapsalu kultuurikeskuses:
18. sept kl 19 teater Nuutrum – „Nimi”, piletid 28/26.- Piletimaailmas ja Piletilevis.
24. sept kl 19 Rakvere teater – „Kiivipäev”, Piletid 24/21.- Piletimaailmas ja Piletilevis.

• KONTSERT
Haapsalu kultuurikeskuses:
21. sept kl 16 „Viva la Opera” – Ralf Taal (klaver), Kai Taal (klaver, vahetektid), piletid 20/15.- Piletikeskuses.

• MUUSEUMID
Haapsalu linnuse muuseum
K–P 10–18. linnus.salm.ee.

Iloni Imedemaa teemakeskus
K–P 11–17. www.salm.ee.

Haapsalu raekoda
R–P 11–17. www.salm.ee.

Raudtee- ja sidemuuseum
K–P 11–17. www.salm.ee.

Ants Laikmaa muuseum
(Kadarpiku küla, Lääne-Nigula):
R–P 11–16. www.salm.ee.

Rannarootsi muuseum
(Sadama 32, Haapsalu)
T–L kl 10–16. Muul ajal ettetellimisel, tel 5562 3993. www.aiboland.ee.

Rõude muuseum
R–L 12–16, muul ajal ette teatades roudemuuseum@gmail.com, tel 5683 1203, Maie.

Lihula muuseum on avatud T–L 10–17. E-post: lihulamuuseum@laaneranna.ee.

• NÄITUSED
Lasteraamatukogus
(Wiedemanni 11):
„Põgus pilguheit läbi aja. Eesti illustraatorite loomingut” 31. oktoobrini.

Haapsalu linnagaleriis (Posti 3): Marko Mäetamme „Teekond tundmatusse 2. osa. Sealpool Seitsme Päikese merd” 28. septembrini.

Haapsalu kunstikoolis (Jaani 2): **majagaleriis** kunstikooli õpetajate loomingut näitus 20. septembrini. **Keldrigaleriis** Eve Merima käsitöö kudumite ja heegeldatud rõivaste näitus „Lõngast loodud” 20. septembrini. Galeriid avatud T–R 14–18, L 12–16.

Lihula muuseumis (Lihula mõis, Linnuse tee 1): Aide Leit-Lepmetsa joonistuste näitus „Lihula rahvarõivas pliiatsi ja paberiga” jääb avatuks septembri lõpuni. Piletita. T–L kell 10–17. Näitus „Läänemaa naise pidulikud rõivad 19. saj lõpus ja 20. saj alguses” jääb avatuks septembri lõpuni. T–L kell 10–17. Näitus „Lihulas sündinud loodus- teadlane Wilhelm Konstantin Frommhold Petersen” püsiekspositsioonis. T–L kell 10–17.

Österby sadamarestos (Österby sadam): Aide Leit-Lepmetsa pitsiliste maalide näitus. Avatud septembri lõpuni.

Asuküla seltsimaja galeriis (Mägari küla): grupinäitus „Ülestähendusi metsikutelt radadelt” 15. oktoobrini. T–K 10–18, N 10–16, R 9–15. Iga kuu 2. ja 4. laupäeval 9–15.

• VESTLUSÕHTU
Ootame huvilisi vestlusõhtule „Minu teekond Eestisse” neljapäeval, 18. septembril kell 17 raamatukogu lugemissaalis. Lääne maakonna keskraamatukogu

Lugege veebis online.le.ee.

Lääne Elu

Ilmub teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval

Toimetuse aadress: Posti 30, 90504 Haapsalu. Toimetus 473 7222, kuulutused ja reklaam 473 7111, e-post info@le.ee, reklaam@le.ee Kodulehekül: www.le.ee

Peatoimetaja Alvar Õepa Toimetajad Kaie Ilves, Malle-Liisa Raigla, Andra Kima, Kaire Reiljan, Juhan Hepner Keeletoimetaja Riina Tobias Kuljendaja-kujundaja Tiina Kelviste

Reklaamitoimetaja Elina Lumeste Kliendihaldur Mai Sarv Väljaandja OÜ Lääne Elu: Posti 30, 90504 Haapsalu, tel 473 7222

Trükitud Printallis Pangakontod Swedbank EE18 2200 2210 1567 8031, SEB EE62 1010 6020 0251 5004 Kojukandeprobleemid: tel 661 6616, info@omniva.ee.

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada ja selguse huvides lühendada ning valikuliselt honoreerida. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehesisu kohta võib pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee.

Läänemaa toidupank kogub toitu puudust kannatavate leibkondade toetuseks Haapsalus ja Läänemaal.

Et toiduabi saada, võta ühendust kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaga.

Aitame koos!

Tel 5355 4330

HOOLI RASKUSTESSE SATTUNUD PEREDEST!

Läänemaa Abikassa ootab heade inimeste ja organisatsioonide annetusi, et toetada raskustesse sattunud peresid Läänemaal.

Annetusi saab teha MTÜ Läänemaa Abikassa kontole EE592200221046665398, Swedbank AS.

Teave veebis www.abikassa.ee.

E-post laanemaa.abikassa@gmail.com.

OST

Ostan autosid, seisukord ei ole oluline. Tel 553 1989.

Ostan vanu raamatuid, maale, graafikat, postkaarte, nõusid, münte jne. Tel.5829 9810

PUIT

Vedu hinnas. Müüa kuiva ja märga küttepuud. Pikkus vastavalt soovile. Tel 5666 0431.

Kask ja kuiv puu alates 65.-, transport 3–9 ruumi. Tel 505 5203.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Küttepuude müük: valge lepp, sang-lepp, metsakuiv okaspuu. Mõõdud vastavalt soovile. Täpsem info: 5697 5216.

Müüa küttepuid koos veoga. Info 5687 3966, timberexpert@online.ee.

Lõhutud toores lehtpuu, metsakuiv okaspuu, hind al 50.- Laotud puude tarne 10 ja 15 rm autoga. Tel 521 1377. 3 m lehtpuu, hind kokkuleppel, tel 502 4895.

LAAT

Haapsalu turul toimub 20. septembril kell 10–14 sügislaad. Info turg@hlhooldus.ee. Olete kõik oodatud! Haapsalu Linnahooldus OÜ

TEENUS

Teostame majade, abihoonete ja aedade ehitusi, tänavakivide paigaldust, võtmed kätte lahendused. Dekkan.ehitus@gmail.com. Tel 5632 7955.

Hauaääriste ja -kivide paigaldus. Haudade hooldus ja muud kalmistutööd. Tel 557 3287, Jevgeni.

Puurkaevude ja maaküttekäevude puurimine ning projekteerimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeraldus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Ohtlike puude raie, võsaloikus ja kruntide puhastus võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373, Randy.

Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968.

Salvkaevude puhastamine ja rõngaste vahetamine. Tel 557 4792.

Korstnapühkimine. Tel 553 1826. www.laanekorsten.ee

Majade värvimine, hauaplatsid, vannitoa ehitus. 5451 0752.

OTSIN TÖÖD

Otsin majade, aedade värvimistöid, teen ka krohvimis- ja siseviimistlustöid, tel 5637 1399.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

TEADE

17. septembril kell 13 toimub Haapsalu muusikakooli saalis kohalike vallimiste eelne linnapeakandidaatide debatt. Osa on lubanud võtta Martin Judanov (EKRE), Urmas Sukles (HaRi), Janek Mäggi (Keskerakond), Olavi Seisonen (Isamaa) ja Andres Õige (Terve Haapsalu).

Detailplaneeringu vastuvõtmisest ja avalikustamisest teatamine

Lääne-Nigula vallavalitsuse 9.09.2025 korraldusega nr 2-3/25-368 võeti vastu Risti Koidu tn 3a ja Tallinna mnt 6 // Lasteaia detailplaneering asukohaga Risti alevikus.

Planeeringu ala hõlmab Koidu tn 3a kinnistut (kinnisasi nr 2830432, katastritunnus 68001:001:0092, pindala 5285 m², sihtotstarve üldkasutatav maa) ja Tallinna mnt 6 // Lasteaia kinnistut (kinnisasi nr 2629432, katastritunnus 68001:001:0083, pindala 3298 m², sihtotstarve ühiskondlike ehitiste maa).

Detailplaneeringuga antakse Koidu tn 3a krundile uue nüüdisaegse lasteaia rajamise võimalus. Lasteaia krundi kontseptsioon vastab 2024. a arhitektuurivõistluse võidutööle „Pastell”. Alale antakse ligipääsud autoga lõuna suunast Koidu tänavalt. Planeeritavat krunti hakkab läbima kergliiklustee, mis ühendab Tallinna maanteed ja Koidu tänavat, et säiliks kohalike elanike harjunud liikumistrajektorid. Imatra Elekter ASile kuuluv alajaam säilib senisel kujul, alajaaümborus integreeritakse parkimisalaga. Olemasoleva lasteaia hoone ümber oleva krundi Tallinna mnt 6 // Lasteaia pindala väheneb, krundile planeeritakse võimalus ehitada ühiskondlikke-, äri- või elamispindu. Lisaks peahoonele on lubatud ehitada üks abihoone. Detailplaneering koostatakse vastavuses Lääne-Nigula valla üldplaneeringuga ja keskkonnamõju strateegilise hindamise kohustus puudub.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 29. septembrist 12. oktoobrini 2025 tööajal Risti vallamajas mnt 4) ja valla veebilehel. Väljapaneku kestel on võimalik esitada planeeringulähenduse kohta kirjalikke arvamusi.

Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda <https://www.laanenigula.ee/detailplaneeringud#avalik-valjapanek>.

KURSUS

Haapsalu rahvaulikoolis algavad septembris inglise keele kursused (A2 algfase ja B2 keskfase). Oktoobris alustavad uued nutiseadme ja arvuti kasutamise kursused Lääne-Nigula vallas. Mõlema koolituse info: <https://hru.ee/kursused/>. Tel 5341 4882.

KIRIKUTEATED

SEITSMENDA PÄEVA ADVENTISTIDE HAAPSALU
L, 20. sept kl 11 piibliarutelu, **kl 12** jumalateenistus jutlusega. **E, 22. sept kl 19** „Avastades Piiblit”. Loeme koos piiblitlugusid ja otsime vastuseid elu suurtele küsimustele.

EAÕK HAAPSALU MARIA-MAGDALEENA KOGUDUS
P, 21. sept kl 10 liturgia.

RIDALA BAPTISTI KOGUDUS
Pühapäeviti kl 11.30 jumalateenistus ja samal ajal lastehoid. Info ridalakogudus.ee.

EELK KOGUDUSED HAAPSALU

T, 16. sept kl 18.30 toomkoori proov (Jaani saal).
N, 18. sept kl 18 segakoori proov (Jaani saal).
R, 19. sept kl 9 hommikupalvus. Teenib Siim Kallas (Jaani kirik).
L, 20. sept kl 10–12 maailmakoristuspäeva talgud Haapsalu vanal kalmistul. Registreerimine: Lia 5303 9835. Talgulistele tee ja saiakesed.
P, 21. sept kl 11 muusikaline jumalateenistus armulauaga. Teema: „Tänulikkus”. Teenivad emeriitpiiskop Tiit Salumäe ja diakon Tiina Kütt, organist Lia Salumäe. Laulab Tallinna Kaarli koguduse tütarlastekoor, dirigent Maarian Toompere (toomkirik). Koguduse kantsleil (Kooli 6) avatud K ja R 10–14. Info: haapsalu@eelk.ee.

KULLAMAA

N, 18. sept on koguduse kantsleil kinni.
P, 21. sept kl 11 15. pühapäev pärast nelipüha jumalateenistus armulauaga kirikus. Teema: tänulikkus. Teenib õp Aarne Lätte ja oreilil Ivi Küla.
E, 22. sept kl 15 orelikontsert kirikus. Esineb Tiit Kiik.
E, 22. sept kl 16 vastupanuvõitluse päeva jumalateenistus kirikus.

Kui Sul on probleem või pole oma muret kellegagi jagada, on Sul võimalus abi saada

LÄÄNEMAA KRIISIABIKESKUSEST

Psiühholoogiline nõustamine 515 9572 / 5560 2367

Esmatasandi psühholoogiline kriisiabi (eesti k) - 5671 4273

Esmatasandi psühholoogiline kriisiabi (vene k) - 552 0094

Nõustamine toimub telefoni teel, veebis või asukoht kokkuleppel nõustajaga, sh Kastani 7, Haapsalu.

Täpsem teave laanemaakriisiabikeskus.weebly.com/

Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja jutlus piiskop Anti Toplaanelt.

PIIRSALU
P, 21. sept kl 13 15. pühapäev pärast nelipüha ning kiriku sünnipäeva jumalateenistus armulauaga kirikus. Teema: tänulikkus. Teenib õp Aarne Lätte ja oreilil Ivi Küla ning koguduse ansambel.

LÄÄNE-NIGULA
N, 18. sept kl 9.30 hommikupalvus kogudusemajas.
N, 18. sept kl 18 töötajate nõupidamine pastoraadis ja veebis.
L, 20. sept kl 10 algusega pastoraadi juurest matk „Kirik tuleb külla” jalgrataste ja autodega. Sõites läbime maal elamise päeva üritusi. Vajalik eelnevalt registreerida.
L, 20. sept kl 11–16 avatud Lääne Nigula kirik, võimalus külastada kirikutorni.
P, 21. sept kl 12 jumalateenistus armulauaga. Önnistust ja hoidmist!

MARTNA
N, 18. sept kl 10–13 kirikupood on avatud kogudusemajas.
P, 21. sept kl 12 jumalateenistus armulauaga (kirikus). Martna kogukonnakohvik on avatud tööpäevadel kl 11–14. Rohkem infot 5809 3633 (Küllike Valk).

RIDALA
K, 17. sept kl 16–18 koguduse kantsleil on avatud (pastoraadis)
P, 21. sept kl 15 jumalateenistus armulauaga (kirikus). Vt ka ridala800.ee.

KARUSE
Jumalateenistused toimuvad iga kuu 1. ja 3. pühapäeval algusega **kl 14** Karuse kirikus või Karuse kiriku talvekirikus.

VORMSI
P, 21. sept kl 11 jumalateenistus kirikus.

KAKURO								
	11	25			18	21	11	17
13				14				
10			27	5				
28			26					
6							27	
					15			16
	12			19	16			
	12	5	24					
34						6		
14						4		

OLULISED TELEFONINUMBRID

Hädaabi	112
Riigiinfo telefon	1247
Konsulaarabi	5301 9999
Perearsti nõuandetelefon	1220
Läänemaa haigla registratuur	472 5800
Lasteabi	116 111
Usaldustelefon	126
Läänemaa naiste tugikeskus	504 2300
Haapsalu linnavalitsus	472 5300
Haapsalu Linnamajandus avariitelefon	472 4050 524 0300
Haapsalu veevärk operatiivinfo näitade teatamine	473 5013 473 5016
Imatra Elektri rikketelefon	715 0188
Haapsalu loomade varjupaik	523 8957

Lõika välja ja hoia nähtaval.

HINGEVIIUL
MATUSEBÜROO

BÜROO AVATUD E–R 10–15 KALMISTU TN 3A, HAAPSALU
TEL 58 503 340 (kontor), 5846 1111
www.hingeviiul.ee
info@hingeviiul.ee

Matusekorraldus Haapsalus ja Läänemaal, matuseteenused ja -tarbed, tuhastamine, haua- ja urnimatused, lahkunu transport surnukuuri (24/7 tel 58 007 504)

Teostame hauaplatside renoveerimis- ja hooldustöid Haapsalus ning Läänemaal. Müüme hauakive ja -piirdematerjale. Hinnapakumine ja info: hingeviiul@gmail.com / 58 503 340

Nii ootamatult juhtus see... Head naabrinaist **SIRJE SEPPA** mälestavad Liisi ja tütar Signe perega. Sügav kaastunne Pireti, Andrus ja Silveri peredele.

Mälestame endist töökaaslast **SIRJE SEPPA** ja avaldame kaastunnet lähedastele. Lihula Tarbijate Ühistu

Siiras kaastunne Koidulale poja **URMAS SILDRE** lahkumise puhul. Kaastunne lahkunu lähedastele. Mälestavad lapsepõlvesõber Aivar, Leonora ja Jane

Mälestame endist kauaaegset töötajat **VLADIMIR HARTŠENKOT** ning avaldame sügavat kaastunnet lähedastele. OÜ Haapsalu Metal kollektiiv

Mälestame klassiõde **SIRJE SEPPA**. Siiras kaastunne lastele ja kõigile lähedastele. Sirje ja Vello

Mälestame kurbusega oma trepikoja kauaaegset elanikku, energilist ja armast **VIRVE ROASTOT**. Südamlik kaastunne vend Kaljule perega.

Head teed, klassivend **URMAS SILDRE**. Avaldame kaastunnet lähedastele. HIK 1980. a 11.c klass

Keset ilusat sügispäikesed kulda viis tee sinna, kust tagasi ei tulda... Mälestame **ILMAR LÄÄSI** 95. sünniaastapäeval. Lesk ja kolm nooremat põlve

KAIRE REILJAN

Kõige rohkem vanaisasid elab Vormsil

Statistikaameti andmeil elab protsentuaalselt kõige rohkem vanaisasid Vormsi vallas, kus 37 protsenti meestest on vanaisad.

Statistikaamet avaldas pühapäevase vanavanemate päeva puhul, et selle aasta 1. jaanuari seisuga elas Eestis üle 333 000 vanavanema. Keskmine vanaema on 69- ja vanaisa 67aastane.

Kõige rohkem vanaemasid elab Mustvee vallas, kus 46 protsenti naistest on vanaemad. Kõige rohkem on vanaisasid Vormsil: 37 protsenti meestest.

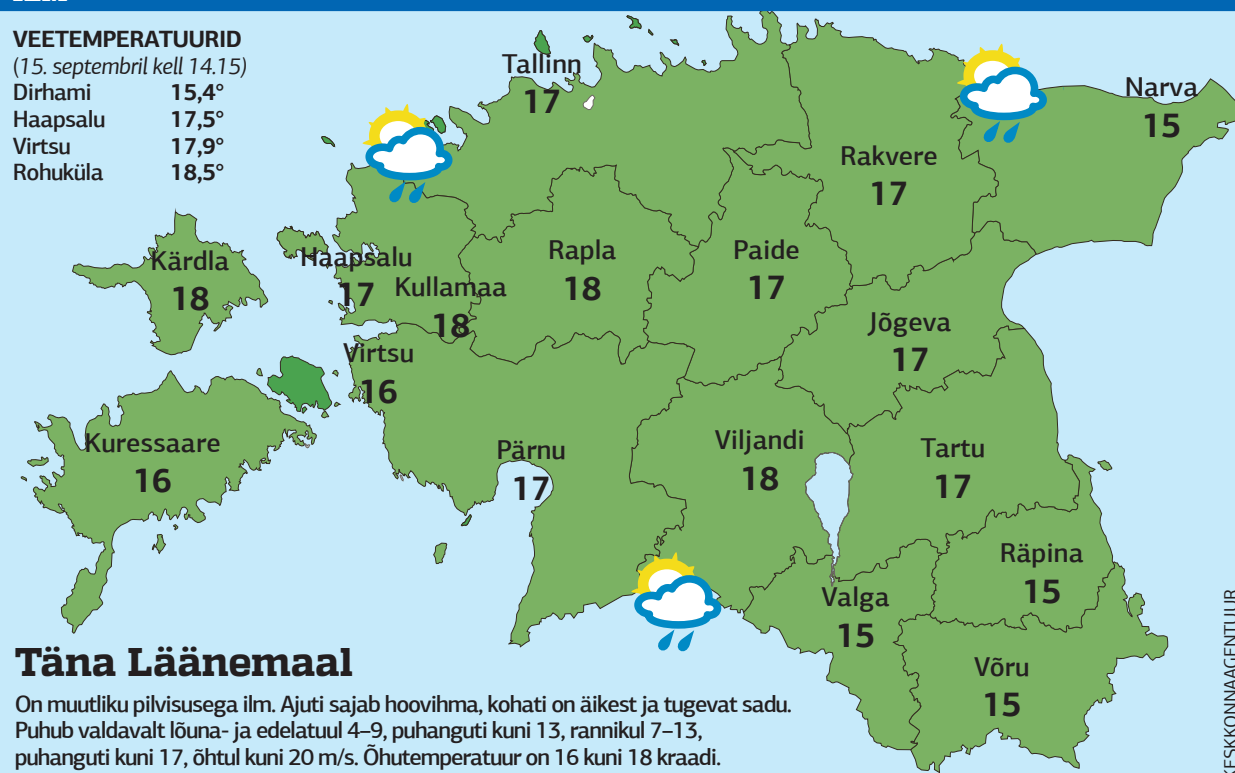
Vanavanemate päeva tähistatakse septembri teisel pühapäeval. 2010. aastal lisati see riiklike tähtpäevade hulka ja 2020. aastal lipupäevade hulka.

Vanavanemate päeva eesmärk on tänada ning avaldada austust vanavanematele laste ja lastelaste kasvatamise, jagatud hoole ning armastuse eest. Vanavanemate päev on perekondlik tähtpäev.

LÄÄNE ELU

ILM

VEETEMPERatuurid
(15. septembril kell 14.15)
Dirhami 15,4°
Haapsalu 17,5°
Virtsu 17,9°
Rohuküla 18,5°

Täna Läänemaal

On muutliku pilvisusega ilm. Ajuti sajab hoovihma, kohati on äikest ja tugevat sadu. Puhub valdavalt lõuna- ja edelatuul 4–9, puhanguti kuni 13, rannikul 7–13, puhanguti kuni 17, õhtul kuni 20 m/s. Õhutemperatuur on 16 kuni 18 kraadi.

Kolmapäev

edelatuul
6–13 (18) m/s

öö päev

12°...16°

Neljapäev

edelatuul
5–9 (13) m/s

11°...17°

Reede

läänetuul
6–11 (16) m/s

12°...17°

Laupäev

lääne-, loodetuul
7–12 (17) m/s

13°...17°

VAATA KA
WWW.LE.EE

SOOJUSTAME HOONETE SEINAD JA PÖÖNINGUD PUISTEVILLAGA

Objektiga tutvumine tasuta.

5044041
info@puistemees.ee
puistemees.ee

PUISTEMEES

ISOVER

REINPAUL

OSTAME KASVAVAT ja LADUSTATUD VÕSA

Ralume võsast puhtaks kraavid, tee- ja põlluääred, lepidud, haavikud jne.

Info tel 5593 3899, kaido@reinpaul.ee
www.reinpaul.ee

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

14. oktoober alates 10.00
KULLAMAA GOLDENBECKIMAJAS
Etteregistreerimine (kell 9–16)
Telefonil 5323 2454

- Kuivasilmatest
- Silmarõhu mõõtmine
- Optilised päikseprillid

Kontroll 25€, prillistjale TASUTA

Regionaalhaigla Vereskus DOONORIPÄEV

HAAPSALUS
24. septembril kl 10.30–14.30
Haapsalu kultuurikeskuses (Posti 3, rõdusaal)

VEREVARUD
Andmed seisuga 12.09.2025

0- A- B- AB-
0+ A+ B+ AB+

verekeskus.ee f Doonorid ja Sõbrad

Metsarahva päev

20.september | kell 11:00 | TASUTA

METSARAHVAPÄEVA MATK VALGEVÄLJAL

Retkel Valgevälja riigimetsa uurime erinevaid metsakasvatustlikke õnnestumisi ja ebaõnnestumisi, muuhulgas näeme lageraieid, millistest vanimad pärinevad 19. sajandi lõpust. Räägime, kuidas metsakasvatuse teooria ja praktika põimuvad säästva metsanduse põhimõtetega, vaadates metsa nii üksikpuu kui terve puistu tasandil.

KIK TOETAB

Metsarahvapäeva üritustel osalemine on tasuta, kuid vajalik on eelregistreerimine kodulehel www.metsarahvapaev.ee

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

9. oktoober alates 10.00
LIHULA KULTUURIMAJAS
Etteregistreerimine (kell 9–16)
Telefonil 5323 2454

- Kuivasilmatest
- Silmarõhu mõõtmine
- Optilised päikseprillid

Kontroll 25€, prillistjale TASUTA

Vajad uut vihmaveerenni või katuselt lumetõkked puudu?

- Katuseredelik
- Lumetõkked
- Vihmaveerennide paigaldus
- Käiguteed ja platvormid

527 1059
info@vihmaveerennid.ee
vihmaveerennid.ee

VIHMAVEERENNID
Liitevabad rennid kuni 50m

HOBILADU

Kaater – Alates 45€/kuu | Auto – 20€/kuu | Mootorratas – 10€/kuu |
ATV – 15€/kuu | MUU KOKKULEPPEL

laanevara.ee Haapsalu, Uuemõisa, Tehnika tn +372 518 7706